Bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

§1. Aanbieding 3

§2. Voortgangsrapportage per programma 4

0. Bestuur en ondersteuning 4

1. Veiligheid 6

2. Verkeer, vervoer en waterstaat 6

3. Economie 7

4. Onderwijs 8

5. Sport, cultuur en recreatie 8

6. Sociaal domein 9

7. Volksgezondheid en milieu 15

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 17

Begrotingssaldo 21

Investeringen (div. programma's) 22

Diverse bijlagen 24

A. Recapitulatie lasten en baten per programma t/m Bestuursrapportage 25

B. Investeringsprogramma 2024 26

§1. Aanbieding

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u de Bestuursrapportage 2024 aan. Deze rapportage is onderdeel van onze planning- & controlcyclus. We informeren u over de lopende projecten en activiteiten.

Verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade
In deze rapportage blikken we terug op het eerste half jaar van 2024. Waar we werken vanuit de kaders van het collegeprogramma 2022-2026 'Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade!'.

Met het uitwerken van het collegeprogramma zitten we na twee jaar op de helft van deze bestuursperiode. We willen onze inwoners graag informeren over de bereikte resultaten en de plannen die we nog gaan realiseren. Dit doen we op een laagdrempelige en toegankelijke manier met een informatiecampagne die begin deze zomer van start gaat. Deze campagne, de zogenaamde 'mid-term review', bestaat uit korte filmpjes waarin we laten zien wat we doen om onze plannen te realiseren in deze vitale en uitdagende stad.

Daarnaast geeft de bestuursrapportage een financieel overzicht van de budgetten en biedt inzicht waaraan het geld is besteed in de eerste helft van dit jaar. Deze informatie is te vinden in de uitputting van de budgetten (bijlage A) en de investeringen (bijlage B).

Het college, **De secretaris,**

dr. T.P. Dassen-Housen R.M.J.S. Stijns.

§2. Voortgangsrapportage per programma

0. Bestuur en ondersteuning

Vitale werkomgeving
Ons College heeft in februari dit jaar, inzake project Vitale ambtenaren in een vitale werkomgeving vanuit een toekomstbestendig Stadskantoor en Raadhuis, een bestuursopdracht gegeven om de huidige wijze van huisvesting van ons ambtelijk apparaat opnieuw tegen het licht te houden. Bij de herinrichting van de werkplek en de werkomgeving dienen comfort en gezondheid centraal te staan. Ook zullen we de gevolgen van het combineren van het thuiswerken en werken op kantoor in een aangepast werkplekconcept hierin uitwerken. Onze huidige kantoorlocaties zijn hierop nog niet volledig ingericht. In dit proces nemen we het belang van het verbeteren van de zichtbaarheid van de dienstverlening binnen onze gemeente mee. Daarvoor wordt een dienstverleningsconcept ontwikkeld zodat we ervoor kunnen zorgen dat we burgers en ondernemers als klant van de gemeente nog beter van dienst kunnen zijn. We zullen dit doen voor zowel het Stadskantoor, het Raadhuis, de Hammolenweg en het Flexiforum, maar dat zal gefaseerd gebeuren. Eerste prioriteit heeft het Stadskantoor. Er ligt een grote noodzaak om dit pand in technische zin toekomstbestendig te maken. Het Stadskantoor is 23 jaar geleden verbouwd. Inmiddels is grootschalig vervangingsonderhoud nodig en dient het pand opnieuw te worden verduurzaamd. De vervanging van de bedrijfskritische installaties heeft hoge prioriteit. Daarnaast ligt er een noodzaak om het cluster Handhaving binnen de afdeling Openbare Orde en Veiligheid, dat nu nog in het Martin Buber-gebouw is gehuisvest, te verplaatsen binnen het centrum. De huidige locatie van het cluster Handhaving in het Martin Buber-gebouw zal uiterlijk in de eerste helft van 2025 niet meer beschikbaar zijn omdat in september 2025 het onderwijs op deze locatie uitbreidt en meer ruimte nodig zal hebben. We zullen meerdere alternatieve locaties onderzoeken, waaronder de begane grond van het Stadskantoor. Zichtbaarheid voor burgers en aanwezigheid in het centrum is daarbij van groot belang.

Verduurzaming
Binnen deze opgave van herhuisvesting stellen we ook verduurzaming centraal. We moeten als gemeente zelf een belangrijke voorbeeldrol vervullen in het verduurzamen van ons vastgoed. Zo zorgen we ervoor dat ons vastgoed klaar is voor de toekomst en bijdraagt aan een beter klimaat. Verder zorgt de verduurzaming ook voor een beter comfort in het klimaat op de verdiepingen.
De opgave voor de verduurzaming van het Stadskantoor is urgent. We zullen eveneens de verduurzaming van het Raadhuis op korte termijn uitwerken. Vanuit de monumentale status hebben we als gebouweigenaar een zorgplicht.
De opgaven om ook het Flexiforum en de Hammolenweg te herinrichten in het kader van vitaal werken zullen in een volgende fase worden aangepakt.
Gezien de duidelijke samenhang en onderlinge afhankelijkheden binnen deze ontwikkelingen zal hiervoor een integraal voorstel gereed worden gemaakt.
Wij verwachten dat we einde van dit jaar op basis van een ruimtelijk en technisch ontwerp en een investeringsraming aan uw raad een voorstel kunnen voorleggen voor het realiseren van een nieuw huisvestingsplan inclusief verduurzamingsopgave voor het Stadskantoor en het Raadhuis. De verdere technische uitwerking en de uitvoering vindt plaats in 2025 en 2026.

Informatiemanagement
1.Vorming Gemeenschappelijk Regeling Parkstad-IT
Streven is om per 1 januari 2025 de huidige centrumregeling Parkstad-IT om te zetten in een volwaardige gemeenschappelijke regeling in de vorm van een openbaar lichaam. Gezien de ambitie zal de naam van de regeling voor 1 juli 2024 nog wijzigen, tot die tijd hanteren wij de naam Parkstad-IT.

In voorbereiding op deze verdere verzelfstandiging is een strategisch adviesrapport inzake Toekomst Parkstad-IT door Berenschot opgeleverd. Hierop voortbordurend is een bedrijfsplan opgesteld, waarbij als stip op de horizon was meegegeven een verhoogde ambitie op het gebied van IT-samenwerking en IT-centralisatie, plus een verdere verzelfstandiging van Parkstad-IT.

2. Inrichting datawarehouse ten behoeve van betere beleidsbepaling en beleidsvalidatie

De tijd dat beslissingen genomen werden of beleid geformuleerd werd op basis van een beproefd model van informatie en gegevens ligt achter ons. Tegenwoordig is het zaak om ook over de grenzen van de eigen wereld heen te kijken.

De wereld om ons heen is opener geworden en daarmee zijn de informatiebronnen en –stromen in aantal en omvang toegenomen. Afwegingen worden tegenwoordig op andere gronden genomen dan voorheen het geval was. Als gemeentelijke organisatie zullen we in deze veranderingen moeten meegaan, zonder ons daarbij te laten overspoelen door de hoeveelheid informatie. Filtering van wat nodig en nuttig is wordt steeds belangrijker.

Om in de toekomst betere beleidsbeslissingen te kunnen nemen investeert de gemeente in 2024 in een zogenaamd datawarehouse. Voor de beleidsterreinen WMO, Jeugd, Participatie, Vergunningen en Financiën, zal per aandachtsgebied bepaald worden welke patronen herkend moeten worden en hoe deze informatie kan worden gebruikt om preventief te sturen, zonder dat de privacy van de burger daarbij in gevaar komt. In de toekomst zullen wij meer databronnen toevoegen zodat het mogelijk is om op andere beleidsterreinen te gaan sturen.

3. Aanbesteding nieuwe website en ontwikkeling nieuwe huisstijl

De gemeente Kerkrade heeft te maken met continue veranderingen, zowel vanuit de externe omgeving, maar ook vanuit de ambitie om onze dienstverlening naar de burger beter aan te willen pakken. Burgers en bedrijven verwachten steeds meer van overheidsdienstverlening. De huidige website en de huisstijl van de gemeente Kerkrade voldoen niet aan de wettelijke vereisten en verplichtingen, zoals (digitale) toegankelijkheid.

Digitale toegankelijkheid houdt in dat onze digitale informatie en diensten net zo bruikbaar zijn voor mensen met een functiebeperking als voor mensen zonder functiebeperking. Dit betekent dat iedereen, óók mensen met een beperking, volledig gebruik moet kunnen maken van onze gemeentelijke websites en apps.

In 2024 zullen wij de nieuwe website aanbesteden en starten met het ontwikkelen van een nieuwe huisstijl. Medio 2025 verwachten wij volledig operationeel te zijn met de nieuwe website.

Privacy

Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Wet Politiegegevens heeft iedereen er recht op dat de gemeente zorgvuldig met zijn/haar persoonsgegevens omgaat. Bij de gemeente vindt namelijk een groot aantal verwerkingsactiviteiten plaats met persoonsgegevens. Het is dan ook een taak en verantwoordelijkheid van de gemeente om de privacy rechten van haar burgers (en die van haar personeel) te borgen en gegevensbescherming een prominente plek te geven binnen de gemeentelijke organisatie.

De navolgende activiteiten vinden in 2024 plaats:

- De voor privacy beschikbare formatie is per 1 januari 2024 volledig ingevuld. Het traject van inwerken zal gedurende 2024 plaatsvinden.
- Het uitvoeren van de verplichte audit Wet politie gegevens en het implementeren van de verbetermaatregelen. Het uitvoeren van de verbetermaatregelen loopt door tot eind 2024.
- Reviewen van het Gemeentelijk Register van Verwerkingen.

Burgerparticipatie

In 2024 blijft de gemeente Kerkrade doorontwikkelen op het gebied van burgerparticipatie. Op deze manier wordt de Kerkradenaar beter in staat gesteld om mee te praten, mee te denken en soms zelfs mee te beslissen. De komende maanden wordt met een communicatiecampagne extra aandacht gevestigd op overheidsparticipatie en het faciliteren en oppakken van burgerinitiatieven. De verschillende pilottrajecten worden in het najaar van 2024 in de Raad geëvalueerd.

1. Veiligheid

De uitvoering van dit programma verloopt conform de prioriteiten zoals opgenomen in het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. Ten aanzien van de jeugdaanpak kan Kerkrade daarnaast in de loop van 2024 een incidentele impuls vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie tegemoet zien. Deze gelden, gelabeld vanuit het programma Preventie met Gezag, bieden een impuls om de gehele jeugdketen (van preventie tot repressie) te versterken. Het doel van het programma is te voorkomen dat jongeren afglijden in de (ondermijnende) criminaliteit. In samenwerking met de andere PMG-gemeenten in de regio Parkstad (Heerlen en Brunssum) zal worden ingezet op het zowel preventieve als repressieve interventies. Daarbij kan gedacht worden aan het verhogen van het kennisniveau en bewustzijn van het onderwijspersoneel, maar ook aan de extra inzet van jongerenwerk en jeugdboa's.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Kerkrade heeft de ambitie een gezonde en toegankelijke stad te zijn voor iedereen. Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten zich met gemak kunnen verplaatsen in onze stad op de manier die het beste bij hen past. Of dat nou te voet, per fiets, met de auto of met het openbaar vervoer is. Kerkrade zet in op toekomstbestendige mobiliteit waarbij de focuspunten uit het Mobiliteitsplan de basis vormen.

Verbeteren verkeersveiligheid
Met het oog op de verbetering van de verkeersveiligheid is er een risicoanalyse Strategisch plan verkeersveiligheid uitgevoerd. Daarnaast is verkeersveiligheid in het gemeentelijk mobiliteitsplan en daarmee in het uitvoeringsprogramma ook een belangrijk onderwerp. In het mobiliteitsplan is er aandacht voor het verbeteren van verbindingen voor de verschillende modaliteiten met een specifieke aandacht voor de fiets, zowel in de stad als vanuit de stad naar andere plaatsen (ook over de grens). Wij nemen de klachten van onze burgers serieus en stellen prioriteit aan de afhandeling. Binnen de gemeente Kerkrade zijn diverse locaties in beeld (hotspots) die door inwoners worden bestempeld als verkeersonveilig. Daar wil de gemeente Kerkrade wat aan doen. Enerzijds door goed onderzoek te doen naar verkeersonveilige locaties en anderzijds door op basis van prioritering gericht maatregelen te treffen. Het verbeteren van de zichtbaarheid van schoolomgevingen is hiervan een concreet voorbeeld.

Verkeersactieve school
De provincie Limburg en de Limburgse gemeenten willen de verkeersveiligheid in Limburg verbeteren door verkeersveilig gedrag te stimuleren bij scholen. Ook de gemeente Kerkrade wil de samenwerking op dit gebied voortzetten en heeft dan ook het voornemen de samenwerking te verlengen tot en met 2028. De gemeente draagt gedurende de looptijd van deze Samenwerkingsovereenkomst per kalenderjaar € 0,50 exclusief btw bij per inwoner. De Provincie draagt gedurende de looptijd van deze Samenwerkingsovereenkomst per kalenderjaar € 0,66 bij per inwoner van de provincie Limburg.

Versnellingsagenda Rijk diverse projecten
Rotonde Voorterstraat/Stationsstraat
De voorbereiding is in 2023 gestart, de rotonde wordt uitgebreid met tweemaal een vrijliggende rechtsaf verbinding vanaf de BPL naar Bleijerheide en vanaf de Stationsstraat richting de BPL. Voor de fietser en wandelaar is een vrijliggende voorziening ontworpen. In 2024 zal verdere uitwerking plaatsvinden waarna de start van de realisatie is gepland voor 2025.

Kruising Domaniale Mijnstraat / Kruisstraat
Voor deze kruising is gekeken of een rotonde inpasbaar is. Dit is echter onmogelijk zonder een of meerdere woningen te verwerven. Hiermee rekening houdend wordt gekozen voor vervanging van de verkeersregelinstallatie en optimalisatie van de wegindeling. Additioneel zal de oversteek van de Kipstraat worden verbeterd.

Oversteek spoor nabij het defensiekantoor
In 2023 is een notitie met randvoorwaarden uitgewerkt. In 2024 zal een eerste verkenning worden opgesteld inclusief een schetsontwerp. Bij de uitwerking zal afstemming met de MeanderGroep worden gezocht.

Roderlandbaan / St. Pieterstraat
De afgelopen maanden is het ontwerp opgesteld en wordt dit omgezet in een bestek. De sloop van de brug is op basis van de huidige inzichten gepland voor eind 2024.

Voor de projecten "Brug over het spoor", "Kruispunt Niersprinkstraat / Koninginnestraat / Koningsweg" en "Verbetering fietsverbindingen naar Herzogenrath" worden nadere onderzoeken uitgevoerd die van belang zijn voor het nog op te stellen ontwerp.

3. Economie

Aanvalsplan centrum
Het aanvalsplan centrum is door het college vastgesteld. Het aanvalsplan is bedoeld om het centrum te versterken, waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Dit betreft onder andere leegstand verminderen, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc. Voor de korte termijn wordt een subsidie bij het Rijk aangevraagd, te weten Impulsaanpak winkelgebieden (IW). Deze subsidie is bedoeld om gemeenten te helpen om binnenstedelijke winkelgebieden toekomstbestendig te maken. Hiermee wordt de winkelstraat of het winkelgebied verbeterd, waarbij er wordt gezorgd voor minder lege winkelpanden, meer woningen en meer groen. In Q4 2024 wordt duidelijk of de subsidieaanvraag is gehonoreerd. Een eventuele cofinanciering wordt te zijner tijd aan de gemeenteraad voorgelegd.

Stimuleren van toeristische en recreatieve ontwikkelingen en stevige positionering van bestaande voorzieningen met behulp van de voorhanden zijnde communicatiemix
Het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" is volop in werking en werpt zijn vruchten af. Onder de vlag van "Programma van de Stad" worden diverse vakdisciplines bij elkaar gebracht om zo ons complete aanbod aan voorzieningen zo sterk mogelijk te positioneren op zowel lokaal, regionaal als euregionaal niveau. Beleef Kerkrade en "onze regio" heeft zich doorontwikkeld en richt zich nu met name op de eigen inwoners. Veel content op deze kanalen is dan ook niet geschikt voor toeristen. Daarom gaan wij in 2024 naast Beleef Kerkrade ook marketing en communicatie inzetten specifiek gericht op de doelgroep toeristen. Hiertoe wordt een communicatieplan opgesteld samen met onze communicatieafdeling.

Onderzoeken of verbindingen tussen toeristische attracties en centrum geoptimaliseerd kunnen worden
De Visie Toerisme (pijler Verbindingen) en het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" worden verder uitgewerkt door manieren te zoeken om nóg beter de verbinding te leggen tussen de toeristische attracties onderling en tussen de toeristische attracties en het centrum. In 2024 wordt gewerkt aan het omzetten van bestaande wandelrouteproducten en het ontwikkelen van enkele nieuwe wandelrouteproducten, behorend bij het Knopen Lopen wandelnetwerk. Waar mogelijk wordt hierbij telkens de verbinding met het centrum gezocht. Het Knopen Lopen wandelnetwerk zal in Q1 2025 in gebruik worden genomen en dan zullen ook alle nieuwe wandelrouteproducten gelijktijdig uitgebracht worden.
Er is een familiearrangement ontwikkeld, in samenwerking met Smart Market, rondom het thema mijnverleden. Hierbij worden de Schacht Nulland, het Discovery Museum en horeca op de markt (de Wieëtsjaf) met elkaar verbonden. Het arrangement wordt aangeboden op diverse data in 2024.
In het voorjaar 2024 zal de Toren van Gaia voorzien worden van een bebording, waarop de bezienswaardigheden in de omgeving aangegeven worden. Dit i.s.m. de Dit is Parkstad campagne van Regio Parkstad en GaiaZOO. Op een van de borden wordt ingezoomd op het centrum van Kerkrade.
Verder wordt waar mogelijk aangehaakt bij de nog in ontwikkeling zijnde uitvoeringslijnen van het Aanvalsplan Kerkrade Centrum, o.a. om centrumondernemers actiever te betrekken.

GaiaZOO heeft gemeente Kerkrade verzocht om de in erfpacht uitgegeven gemeentelijke gronden (bloot eigendom gemeente Kerkrade) over te dragen aan GaiaZOO. Gemeente Kerkrade heeft in 2002, met instemming van de Raad, een samenwerkings- en pachtovereenkomst gesloten waarin een eenmalige canon van € 907.560,00 is overeengekomen en GaiaZOO het recht heeft om de in erfpacht zijnde gronden na 2015 voor € 1,- over te nemen. Over de gevolgen vinden gesprekken plaats tussen GaiaZOO en gemeente.

Realisatie Knopen lopen en Parkstadroute
Het Zuid-Limburgse wandelroutenetwerk "Knopen Lopen" wordt in 2024 gerealiseerd. Momenteel wordt de bebording geplaatst. De oplevering van het totale netwerk is voorzien in Q1 2025.
De aanleg van de Parkstadroute heeft in 2023 zijn aanvang gekregen en de werkzaamheden worden in 2024 verder opgepakt. Het Kerkraadse deel wordt de komende jaren in verschillende fasen gerealiseerd. De verwachting is dat het Kerkraadse deel in 2025 in zijn geheel gereed is. In 2024 wordt door Visit Zuid-Limburg, in opdracht van de Parkstadgemeentes, een marketingplan voor de Parkstadroute opgesteld.

4. Onderwijs

Speerpunten van beleid
- Verlenen van alle mogelijke steun aan volwaardig middelbaar onderwijs (Het Martin Buber)

Het belang van het Martin Buber voor onze stad en de regio is evident. Het terug halen van deze onderwijsvoorziening naar onze stad heeft de afgelopen periode dan ook alle aandacht gehad. Op 1 juni 2023 kwam eindelijk het verlossend bericht van het ministerie van onderwijs. De toenmalige minister van onderwijs heeft een positief besluit genomen. Het Martin Buber kan starten met het aanbieden van VO (mavo-havo-vwo) in Kerkrade. Aankomende augustus 2024 beschikt Kerkrade daarom weer over een volwaardig voorgezet onderwijs, als het Martin Buber haar deuren zal openen. Voor het eerste schooljaar zijn er inmiddels 162 aanmeldingen binnen. Daarbij wordt de tijdelijke locatie aan de Marktstraat 4-6 nu klaargemaakt, voor ingebruikname. Zoals bekend is dit het voormalig Activerium.
Deze werkzaamheden voorlopig voorspoedig. Naast bovenstaande locatie, wordt hierbij uiteraard eveneens naar de invulling van de haltes in de stad gekeken. Het bijbehorende curriculum zal medio juni 2024 gereed komen. Waarbij de focus ligt op het eerste jaar. Nu worden tevens de laatste formele stappen gezet mbt het opzetten van een stichting en invullen van de Raad van Toezicht.
Gezien het majeure belang worden bovenstaande ontwikkelingen periodiek rechtstreeks besproken met commissie en raad.

- Stimuleren van bewegen en cultuur in het onderwijs

Onder meer door de inzet van de combinatiefunctionarissen sport en cultuur en JOGG, probeert het college sporten, bewegen en cultuur voor kinderen en jongeren te stimuleren. In samenwerking met het onderwijs wordt bijvoorbeeld geadviseerd over de ontwikkeling van diverse onder- en buitenschoolse programma's, waardoor kinderen in aanraking worden gebracht met verschillende takken van sport en cultuur.

5. Sport, cultuur en recreatie

Speerpunten van beleid
- Intensiveren van de stimulerende en aanjagende rol van de gezamenlijke huisvesting en programmering HuB

Begin 2024 is de combinatiefunctionaris bij de HuB van start gegaan. Deze vervult een aanjagende rol in de samenwerking tussen de HuB-partners onderling, maar ook in de verbinding met het culturele veld, het onderwijs en het sociaal domein. Een opstart is in de eerste helft van 2024 vormgegeven met onder meer de lancering van een nieuwe website en de organisatie van een netwerkevenement. Dit vormt het startschot van de 'HuB club', waarmee gestreefd naar de HuB als culturele huiskamer van de stad.

- Oog voor het materieel en immaterieel erfgoed

Materieel erfgoed
De besprekingen over een nieuwe convenantperiode voor de Via Belgica zijn begin dit jaar afgesloten. De gemeente Kerkrade participeert gedurende de periode 2024 – 2027 wederom in het project. De jaarlijkse bijdrage is €5.000,-.
Zoals al eerder aangegeven wordt in het kader van de Archeoroute in het vierde kwartaal van dit jaar een Archeotegel bij de Villa Kaalheide geplaatst.

Immaterieel erfgoed
Na de uitgifte van de herziene Kirchröadsjer Dieksiejoneer heeft de werkgroep Dialect zich geconcentreerd op het samenstellen van de Nederlandse versie ervan. Op basis van deze Nederlandse (woordenlijst)versie is de Kirchröadsjer Dieksiejoneer voor niet-dialect sprekenden gemakkelijker toegankelijk. Op basis van het Nederlandse woord kan met het gevonden dialectwoord eenvoudig de Dieksiejoneer erop nageslagen worden. Het boek wordt eind september / begin oktober gepresenteerd.
De website Kirchröadsjer Plat wordt momenteel gevuld en is aldus nog 'under construction'.

- Zorgen voor levendigheid in de stad mede door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren

Na een succesvolle brainstormsessie eind 2023 met een breed cultureel deelnemersveld, heeft het college begin 2024 opdracht gegeven tot het ontwikkelen van een business case, om de mogelijkheden te onderzoeken om in het Flexiforum tot een poppodium te komen. Daarnaast zijn er de afgelopen periode verschillende evenementen georganiseerd voor jongeren, zoals bijvoorbeeld White Thursday in de Rodahal en Urban Pulse (tijdens de Lentesjpas) op de Markt.

Groen
De groenvoorzieningen zijn de longen van de stad. Goed onderhoud is daarom belangrijk. We willen de bestaande groengebieden duurzaam behouden, verder uitbreiden en verbinden met het groen buitengebied aan de randen van de stad.
Het onderhoud van het openbaar groen is opgedeeld in het stedelijk groen, groen in het buitengebied en bomen. De meeste groenvoorzieningen in de stad en in de wijken onderhoudt de gemeente ook in 2024 met eigen medewerkers. De bosgebieden in Kerkrade worden onderhouden door een extern bedrijf.
Een punt van aandacht blijft de gewenste kwaliteit van het groen en het geld dat voor de aanleg en het onderhoud beschikbaar is, dit in het bijzonder in relatie tot extra investeringen in de wegreconstructies en de druk hiervan op het groenbudget.

Ook leiden de steeds extremere weersomstandigheden zoals langdurige hitte / droogte en wateroverlast tot grote schade aan beplanting en bomen.

6. Sociaal domein

Speerpunten van beleid

- Voortzetten van armoede-en schuldenbeleid met focus op kinderarmoede

Beleidsplan armoede en schulden
Het huidige armoede- en schuldenbeleid wordt zorgvuldig geëvalueerd om de effectiviteit ervan te beoordelen en gebieden voor verbetering te identificeren. Deze evaluatie zal niet alleen gebaseerd zijn op interne resultaten, maar ook op een analyse van landelijke ontwikkelingen. De bevindingen van deze evaluatie zullen dienen als leidraad voor de ontwikkeling van een nieuw beleidsplan dat nog beter is afgestemd op de behoeften van onze gemeenschap.

Een essentieel aspect van dit beleid is de voortzetting van initiatieven gericht op het bestrijden van kinderarmoede. We erkennen dat kinderarmoede een complex probleem is dat vele aspecten van het leven van kinderen beïnvloedt, van hun onderwijskansen tot hun algemeen welzijn. Daarom zullen we o.a. investeren in het Jeugdeducatiefonds om kinderarmoede actief aan te pakken op basisscholen in onze gemeente. Door middel van dit fonds zullen we er o.a. voor zorgen dat alle kinderen gelijke toegang hebben tot educatieve middelen en buitenschoolse activiteiten, ongeacht hun financiële achtergrond. Dit zal niet alleen bijdragen aan het verminderen van directe financiële druk op gezinnen, maar ook aan het creëren van gelijke kansen voor alle kinderen om te gedijen en te slagen.

Daarnaast zullen we blijven samenwerken met lokale organisaties en partners, zoals Stichting Leergeld en het Jeugdeducatiefonds, om een breed scala aan ondersteunende diensten te bieden aan gezinnen die te maken hebben met armoede en schulden. Door middel van preventieve vroegsignalering en gerichte informatiecampagnes zullen we proactief optreden om gezinnen in nood te identificeren en hen te voorzien van de nodige ondersteuning en hulpverlening.

Energietoeslag 2023
Vooruitlopend op de door het Rijk vast te stellen regeling energietoeslag 2023 hebben de huishoudens die de energietoeslag 2022 hebben ontvangen en nog steeds voldoen aan de voorwaarden in april 2024 een bedrag van € 500 ontvangen die nog moet worden toegerekend aan de energietoeslag 2022. In het laatste kwartaal 2023 is gestart met de uitvoering van de energietoeslag 2023 met als einddatum heeft 1 april 2024.

- Onderhouden van de zorginfrastructuur

Mantelzorg- ondersteuning website
Mantelzorgers zijn onmisbaar voor (kwetsbare) mensen die zo lang mogelijk zelfstandig willen of moeten blijven wonen. Het is belangrijk dat ze hun taken kunnen volhouden. Samen met de regio, belanghebbenden en de gemeentelijke Adviesraden wordt een website ontwikkeld ('HelpSaam'). De website geeft op een gemakkelijke wijze toegang tot en inzicht in het ondersteuningsaanbod (formeel en informeel) voor mantelzorgers en zorgvrijwilligers. Nu worden de puntjes op de i gezet zodat de website in de 2e helft van 2024 officieel gelanceerd kan worden.

Jonge mantelzorgers
Aandacht voor jonge mantelzorgers blijft belangrijk. Tijdige ondersteuning draagt mogelijk bij aan het voorkomen van het vastlopen van jongeren nu of op een later tijdstip. In de Week van de Jonge Mantelzorger (1-7 juni) geven we opnieuw extra aandacht aan dit thema en is er een breed aanbod van ontspanningsactiviteiten. Het is een belangrijk instrument om meer jonge mantelzorgers in beeld te krijgen bij welzijnsinstelling Impuls en het Steunpunt voor Mantelzorgers.

GALA & IZA: naar een gezond en actief leven in Kerkrade
Met het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en IZA (Integraal Zorg Akkoord) werken we in Kerkrade en in Zuid-Limburg aan een zorginfrastructuur (het slimmer met elkaar organiseren van zorg), waarbij mensen meer voor zichzelf en voor anderen gaan zorgen en alleen als dat niet genoeg is, een beroep doen op de zorg. We zorgen ervoor dat kinderen gezond opgroeien en volwassenen gezond blijven. Daarmee worden we gezondheidsachterstanden verkleinen. Het doel is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde inwoners die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving en een sterk sociaal netwerk van familie, vrienden en wijkbewoners. Hierbij richten we ons niet alleen op leefstijl en gedrag, maar hanteren we een integrale aanpak, van gezondheid in nauwe samenhang met wonen, werk, inkomen, onderwijs en leefomgeving.

Vanuit het GALA zijn we in 2024 gestart met voorbereidingen voor de uitvoering van het Plan van Aanpak GALA Kerkrade 2024-2026 op het gebied van: a. gezondheid en veerkracht, b. sport, bewegen en cultuur, c. sociale basis/netwerk en d. gezonde leefomgeving. Dit doen we in nauwe afstemming met onze gezondheidsprogramma's Vie, Trendbreuk en de Regiodeal Parkstad Limburg 2.0. Zoals afgesproken binnen Vie wordt de raad periodiek op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen van deze programma's. Hiervoor wordt momenteel ook een tool ontwikkeld. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de oproep

voor een overzichtstool omdat het aantal programma's te omvangrijk is om ze allemaal steeds apart aan de orde te stellen. Bij verschillende thema's (zoals Kansrijke Start, HealthyLIFE etc) bereiden we regionaal met onze collega-gemeenten uit Zuid-Limburg een aanpak voor, maar zullen we bij de uitvoering in Kerkrade altijd voor lokale invulling en kleur zorgen.

Vanuit het IZA zijn alle partners begin 2024 regionaal verder gegaan met planvorming over diverse thema's op geleide van het Regioplan Zuid-Limburg. Deze sluiten aan op de 5 belangrijkste uitdagingen in onze regio Zuid-Limburg: a. kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod, b. gezondheidsachterstanden, c. grote verschillen tussen wijken, gemeenten, d. hoog zorggebruik en e. integrale domein overstijgende aanpak. Voor IZA en GALA is een mandaatstructuur voor besluitvorming in voorbereiding.

- Blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving

Woonzorgvisie
Naast het zorgen voor voldoende en geschikte huisvesting voor zorgbehoevenden, is het van cruciaal belang om aandacht te besteden aan de organisatie van zorg en ondersteuning thuis en de sociale dynamiek in wijken en buurten. Een geïntegreerde aanpak op wijkniveau is noodzakelijk om te komen tot vitale en veerkrachtige wijken. Aandachtspunten zijn de inclusie van kwetsbare en zorgbehoevende bewoners, het versterken van draagkracht in de wijk, het bevorderen van sociale cohesie, en aandacht voor preventie. Het betrekken van de inwoners en de bevordering van sociale innovatie spelen een belangrijke rol bij het realiseren van deze noodzakelijke verandering.

Om in de toekomst inwoners passende zorg te kunnen blijven bieden, is een ingrijpende en actiegerichte aanpak nodig. Het verder uitbreiden van intramurale zorg, geleverd door professionele zorgverleners in instellingen, is simpelweg niet meer haalbaar vanwege groeiende personeelstekorten. Er wordt een andere benadering gevraagd met andere oplossingen. Mensen met een woon- en zorgbehoefte zullen langer thuis moeten blijven wonen, waarbij informele zorg vanuit hun eigen sociale netwerk een centrale rol gaat spelen. Deze oplossingen vragen om samenwerking tussen de verschillende betrokken organisaties, de gemeente Kerkrade en niet in de laatste plaats de kwetsbare groepen zelf.

Gedurende het voorbereidende traject voor het opstellen van de Woonzorgvisie is besloten dat het raadzaam is om samen op te trekken met de gemeente Landgraaf. Beide gemeentes kennen veel gezamenlijke uitdagingen, zijn bij dezelfde partners betrokken en zitten qua koers op één lijn. Daarnaast zijn Kerkrade en Landgraaf ervan overtuigd dat de oplossingen toegespitst moeten worden op de specifieke situaties binnen de eigen gemeenten. Samen met in beide gemeenten werkzame maatschappelijke organisaties, corporaties, zorgorganisaties en adviesraden, is eind 2023 een brede coalitie gevormd om de uitdagingen en hierbij komende vraagstukken ook samen op te pakken en te beantwoorden.

Kerkrade neemt naast de coalitie woonzorg Kerkrade Landgraaf ook deel aan het regionale overleg met de andere Parkstad gemeenten, met de ambitie om de woonzorgvisies van alle Parkstadgemeenten met elkaar te vervlechten. Omdat de gemeenten Kerkrade en Landgraaf de opgave om te komen tot een woonzorgvisie in gezamenlijkheid reeds eerder dan de overige gemeenten hebben opgepakt, kunnen de andere regiogemeenten 'meeliften' op de reeds opgedane ervaringen van Kerkrade en Landgraaf. Het streven is dat in december alle parkstadgemeenten gelijktijdig de woonzorgvisie voorleggen aan hun gemeenteraad.

- Samen met sociaal maatschappelijke organisaties digitalisering/ICT beter toegankelijk maken voor ouderen

Inclusie-Agenda 2022 - 2025
Een inclusieve gemeente is een gemeente waarin iedereen zich welkom voelt. Met en zonder beperking. In Kerkrade is er de Kerkraadse Inclusie-agenda opgesteld: 'In Kerkrade doet iedereen mee!' Onze Inclusie-Agenda is samen met mensen met een beperking opgesteld.

De inclusie-Agenda voor Kerkrade bestaat uit zes speerpunten over inclusie en toegankelijkheid. Deze hangen nauw samen met de pijlers van VIE leven in beweging. Bij ieder speerpunt wordt beschreven wat we al doen en wat we tot en met 2025 verder gaan doen. Elk jaar wordt de inclusie-agenda met de betrokken

personen en partijen geëvalueerd en waar nodig aangepast. Omdat inclusie nooit klaar is, kunnen er in de toekomst ook andere thema's aan de inclusie-agenda worden toegevoegd.

- Bijdragen aan het voorkomen van eenzaamheid bij jongeren en ouderen

Eenzaamheid bij jongeren en ouderen
De uitrol van Catch up-app, een begeleid stappenplan van 7 weken, is helaas begin 2024 gestopt ondanks een groep van 41 deelnemers in de pilotperiode van 8 maanden. Oorzaak is gelegen bij de Stichting Life Skills, initiatiefnemer van de pilot in Kerkrade. Stichting Life Skills heeft het gedachtegoed en de werkwijze van Catch up overgedragen aan JOIN US. Dit is een innovatieve stichting die de mentale gezondheid van jongeren met eenzaamheidsgevoelens versterkt, dit vanuit een preventieve insteek. De opties van implementeren van de werkwijze van JOIN US bij welzijnsinstelling Impuls worden in de komende maanden in beeld gebracht.

De coalitie 'Kerkrade: samen tegen eenzaamheid', bestaande uit meer dan 30 partijen, beschikt sinds 2024 over een werkbudget waarmee autonoom vorm en inhoud kan worden gegeven aan samenhangend aanbod van jong tot oud, zowel door het jaar als ook specifiek in de jaarlijkse Week tegen Eenzaamheid. Via Impuls is een coördinator aangesteld die de partijen ondersteunt en adviseert. Tegelijkertijd bewaakt de coördinator de inzet van de financiële middelen.

- Inzetten op integraal ouderenbeleid/stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig functioneren en blijven meedoen.

Ondersteuning ouderen-dementie
Het aantal ouderen neemt in de komende jaren verder toe. Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in eigen (t)huis is een wens van veel mensen en een uitgangspunt voor de gemeente Kerkrade. De in ontwikkeling zijnde woonzorgvisie gaat bijdragen aan antwoorden op de vraag op welke wijze inwoners hierin kunnen worden gestimuleerd en ondersteund. Ouder worden kent immers kansen, maar kan ook gepaard gaan met uiteenlopende problematiek, zoals dementie. Het al lopende project 'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' vervult hierin een belangrijke plek, net als het Alzheimer-café dat in 2024, na Eygelshoven, ook start in Kerkrade-centrum.
De Universiteit Maastricht en het Alzheimer Centrum Limburg zijn bezig met de voorbereiding van een publiekscampagne in Zuid-Limburg en een wijkgerichte publiekscampagne in Eygelshoven. Het doel van de campagne is om het bewustzijn van mensen over de relatie tussen leefstijl en hersengezondheid te vergroten. Uit onderzoek is bekend dat leefstijl een belangrijke rol speelt bij het ontstaan van dementie op latere leeftijd waarvan veel mensen zich niet bewust zijn. Met name mensen met lage gezondheidsvaardigheden, lage sociaaleconomische status en een migratieachtergrond blijken moeilijk te bereiken. Door middel van een verbeterde inzet van de publiekscampagne 'We zijn zelf het medicijn', al eerder uitgerold in Kerkrade en de rest van Limburg in 2018/2019, wil men daarin verandering aanbrengen. Kerkrade is gevraagd mee te werken aan de voorbereiding en optimalisatie van deze boostercampagne. Eygelshoven is uitgekozen als 'ontwikkel- en leerplek' voor de hernieuwde uitrol in geheel Zuid-Limburg.

Inspiratiebijeenkomst ouderen
De voorbereidingen voor een tweede, op Zuid-Limburgs niveau gerichte, bijeenkomst over een samenleving met en voor ouderen in september zijn in volle gang. Het is een vervolg op de inspiratiebijeenkomst Ouderenzorg van 27 november 2023 voor bestuurders, beleidsambtenaren en zorg-, welzijns- en adviespartijen en vindt plaats in samenhang met 'VIE- leven in beweging'.

Hulp bij het huishouden
In september 2023 zijn we samen met de gecontracteerde aanbieders hulp bij het huishouden gestart met een vernieuwde aanpak waarbij via een kennismakingstraject maximaal maatwerk in de klantsituatie wordt nagestreefd. Deze manier van werken laat mooie resultaten zien. Zo reageren deelnemers aan de nieuwe werkwijze positief op het meer en beter gebruik maken van hun mogelijkheden. Dit leidt in veel gevallen tot een lagere indicatie voor hulp bij het huishouden waardoor er ook een financieel gunstig effect kan optreden Dit behoeft echter verdere uitwerking in relatie tot beteugeling van de kosten voor hulp bij het huishouden. Deze manier van werken draagt eveneens bij aan meer werkplezier bij de dienstverleners en

daarmee gelijktijdig aan afname van de zorgkloof (verhouding tussen noodzakelijke inzet hulp bij het huishouden en daarvoor beschikbare dienstverleners).
De werkwijze bij hulp bij het huishouden die bij alle nieuwe klanten in de gehele gemeente wordt toegepast, is gebaseerd op het gedachtegoed van reablement.

Reablement
De essentie van reablement is 'cliënten helpen zichzelf (weer) te helpen'. Het gedachtegoed van reablement gaat uit van het stimuleren van zelfredzaamheid en eigen regie van ouderen en mensen met een beperking. Met als doel het welbevinden en de kwaliteit van leven te vergroten, zo lang als mogelijk zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen en de nood voor professionele zorg te verminderen. De samenwerking tussen verschillende disciplines staat bij de interventie reablement centraal. Zij werken samen met de persoon/klant en diens familie aan de individuele doelen van de persoon. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigen kracht van het individu en de mogelijkheden van de fysieke en sociale omgeving.
Op basis van reablement heeft Meander de ZELFSterk -interventie ontwikkeld die gedurende 2 jaar wordt uitgerold en onderzocht in Chevremont. Hiervoor is een subsidie verkregen via ZonMw. Inwoners met een hulpvraag voor hulp bij het huishouden of verzorging/verpleging worden ondersteund via de ZELFSterk -interventie. De gemeente en Impuls participeren in de pilot. Het streven is om hulpvragen voor dagactiviteit ook te gaan benaderen via de ZELFsterk-interventie. Kerkrade is dan landelijk de eerste gemeente waar reablement wordt ingezet voor deze aard van hulpvraag.

Wmo hulpmiddelen
De gemeente dient inwoners vanuit de Wmo te compenseren ter bevordering van de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Daarbij wordt eerst onderzocht of mensen de ervaren beperkingen zelf (op eigen kracht), met behulp van het sociaal netwerk of met behulp van voorliggende voorzieningen kunnen oplossen. Eén van de onderdelen binnen de Wmo is compensatie via een maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel, zoals een rolstoel of een scootmobiel.

Het huidig hulpmiddelencontract (Medipoint) eindigt op 31 december 2024. Daarom zijn we gestart met een nieuwe Europese aanbesteding Wmo hulpmiddelen, met als doel een nieuw contract vanaf 1 januari 2025.

We hebben de Wmo hulpmiddelen samen met de gemeenten Brunssum, Landgraaf en Simpelveld aanbesteed. We werken met deze gemeenten samen omdat wij binnen Parkstad de zogenaamde "koop" gemeenten zijn. Dat wil zeggen dat wij de middelen (zoals rolstoelen en scootmobielen) kopen en in bruikleen geven als iemand een indicatie krijgt van onze afdeling Wmo. Door te kiezen voor de leveringsvorm koop met eigen depot, is het mogelijk onze middelen weer te herverstrekken. De afgelopen contractperiode hebben we een gemiddeld herverstrekkingspercentage gehad tussen de 60 en 80%. Dit laat zien dat de middelen in ons depot (die dus terug zijn gekomen van een klant) regelmatig weer worden herverstrekt waardoor de aanschaf van een nieuw middel niet nodig is.

Ter voorbereiding op deze aanbesteding Wmo Hulpmiddelen is de huidige dienstverlening uitgebreid geëvalueerd. De gemeente Kerkrade zal, net als bij de aanbesteding in 2017, als penvoerende gemeente optreden.

- Het ontwikkelen van kansrijke initiatieven met het oog op de aanwezigheid van gemeenschapshuizen

In de eerste helft van 2024 is verder gewerkt aan het 'project gemeenschapshuizen', waarbij de mogelijke toekomstige richting van de gemeenschapshuizen in beeld is gebracht. Evenals de eerste fases van het project is dit bottom-up opgepakt, in samenwerking met de diverse besturen van de gemeenschapshuizen en sociaal-maatschappelijke partners. Verder zijn ook de Kerkraadse inwoners middels een burgerparticipatietraject benaderd om hun wensen en behoeftes kenbaar te maken. Het college bereidt op dit moment de formele besluitvorming over de toekomstige richting van de gemeenschapshuizen voor.

- Herstellen van de sociale samenhang in wijken/herstellen van de gevolgen van Corona

Voorbereiding beleidsvorming en implementatie integrale wijkenaanpak
In diverse programma's van de gemeentebegroting is de integrale wijkgerichte aanpak genoemd als de werkwijze die substantiële bijdragen levert aan het realiseren van de gezamenlijk vastgestelde doelstellingen. Deze aanpak ondersteunt en helpt bij het veiliger, vitaler en gezonder worden van de buurten en wijken in Kerkrade, met aanvullend een positief effect op onder andere de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijken. Tot slot is de integrale wijkgerichte aanpak één van de genoemde uitvoeringseisen voor het realiseren van de speerpunten van de programma's regiodeal.

Op basis van de gezamenlijk integraal vastgestelde missie, visie en strategische doelstellingen worden de inhoudelijke koers met doelen voor de wijk met buurten bepaald aan de hand van een beperkt aantal kernthema's. Daarmede levert de uitvoering van het buurt- en wijkgerichte werken een bijdrage aan het dichterbij brengen en realiseren van de strategische gemeentelijke doelstellingen op deze terreinen.

Er is een voorstel in voorbereiding waarbij de inrichting, organisatie en implementatie van de integrale wijkaanpak, voor wat betreft in eerste instantie de sociaal maatschappelijke doelen, plaatsvindt als eerste proeftuin en verdere uitwerking van het onlangs vastgestelde ambitieplan Oost. Investeren in aansturing, coaching, begeleiding en de bedrijfsmatige ondersteuning van deze organisatie- en implementatieprocessen, en ook het vrijmaken van voldoende uitvoeringsuren van consulenten sociaal domein, met als doel meer inzicht te krijgen in de leefwereld van de inwoners en cliënten uit de wijk, zijn noodzakelijke randvoorwaarden voor een succesvol eindresultaat. Zodra het definitieve besluit is genomen wordt de implementatie van de proeftuin integraal wikgericht werken opgestart.

- Geen kind tussen wal en schip met behulp van vroegsignalering

Vanaf 2024 kan de gemeente Kerkrade gebruik maken van het programma Preventie met Gezag. Hiermee wordt een koppeling gemaakt met het preventief jeugdbeleid waarmee extra financiële mogelijkheden ontstaan om interventies gedurende de komende 3 jaar te financieren. Deze interventies zien toe op de doelstellingen van het beleidskader, kansrijk, gezond en veilig opgroeien.

- Het hanteren van de menselijke maat bij de totstandkoming en uitvoering van regelgeving.

Op basis van de in december vastgestelde Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Kerkrade 2024, zijn in april 2024 de Nadere Regels Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Kerkrade 2024 vastgesteld. Bij de uitwerking van deze regels –in nauwe samenwerking met de Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning – is gestreefd een voor inwoners duidelijke uitleg te geven van de route die gevolgd wordt bij een hulpvraag van inwoners.

Na de succesvolle borging van "participeren in beweging" zijn we onze participatieketen verder aan het ontwikkelen, met als uitgangspunt het optimaal kunnen ontwikkelen van onze klant. Om ook de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te stimuleren zichzelf te ontwikkelen en voor hem/haar de hoogst haalbare vorm van participatie te behalen, ontwikkelen we initiatieven binnen Kerkrade door tot werkleerlijnen, met het ontwikkelcentrum Flexiforum als centrale plek in deze keten.
Een heldere diagnose bij de instroom zorgt voor een goede en snelle doorverwijzing richting het juiste traject. Vanuit de menselijke maat en de omgekeerde toets zetten we de klant centraal om te bekijken wat nodig en mogelijk is om de klant te ontwikkelen. Betaalde arbeid is hierbij het primaire doel. Echter, wetende dat dit niet voor iedereen haalbaar is, is zowel de gemeente als de klant gebaat bij het activeren en ontwikkelen van onze klant in brede zin.

- Integraal jeugdbeleid en jongerenvoorzieningen

Het gemeentelijk toegangs-/lokaal team jeugdhulp.
Een verdere ontwikkeling is een continue proces en gericht op de werkwijze, de samenstelling en verbreding van de functie. In de eerste plaats om daarmee in te spelen op de wensen en eisen van inwoners die hiervan gebruik maken. Indien jeugdzorg nodig is, moet de toegang daar naartoe laagdrempelig zijn. In de tweede plaats ter verbetering van de samenwerking met de omliggende organisaties.

In maart 2024 is een nieuw landelijk richtinggevend kader voor de toegang, lokale teams en integrale dienstverlening verschenen. Met een aantal basiskenmerken waaraan zal moeten worden voldoen. Dit is een kader voor de verdere ontwikkeling van het gemeentelijk toegangs-/lokaal team jeugdhulp.
Min of meer tegelijkertijd is gestart met de voorbereiding van de proeftuin integraal werken in het Sociaal Domein in Kerkrade Oost. Zowel het richtinggevend kader als deze proeftuin zijn gericht op de waarden "dichtbij" en "integraal".
Het gemeentelijk toegangs-/lokaal team jeugdhulp zal moeten meebewegen met deze ontwikkelingen.

Systeemproblemen in de jeugdzorg
De gemeenten in de Limburgse jeugdregio's zien zich door de problemen bij XONAR en de Mutsaersstichting geconfronteerd met een systeemprobleem dat de problemen bij individuele jeugdzorgaanbieders overstijgt en daarmee ook de aanpak volgens het draaiboek continuïteit jeugdhulp. Dit richt zich op de oplossing van knelpunten bij individuele zorgaanbieders. De gemeenten maken zich daarom grote zorgen over de consequenties voor de inrichting van het zorglandschap.

De gezamenlijke Limburgse jeugdregio's zijn op provinciaal niveau op zoek naar een oplossing voor het systeemprobleem in het zorglandschap.
Het probleem is te groot voor de jeugdregio's. Daarom is het ministerie van VWS, de VNG, de Jeugdautoriteit en de IGJ (inspectie) om hulp gevraagd. Deze partijen hebben toegezegd gezamenlijk met de jeugdregio's te gaan werken aan een visie met een helder perspectief.

7. Volksgezondheid en milieu

Duurzaamheid
Het jaar 2023 stond in het teken van informatie en het opzetten van kennisstructuren. Enerzijds het informeren van burgers, bedrijven en andere stakeholders om de bewustwording over duurzaamheid te vergroten. Anderzijds het ophalen en inwinnen van informatie om de gemeentelijke kennis up-to-date te houden en bij te blijven met nieuwe ontwikkelingen. In 2024 is verder gebouwd aan deze structuren om zo een goede basis te hebben voor een toekomstig duurzaamheidsbeleid.

Stimuleren van burgers
Om de samenwerking met burgers te verbeteren, de aanwezige kennis beter te kunnen delen en de participatie te versterken wordt gewerkt aan een communicatiestrategie. Deze strategie moet zorgen voor een eenduidigere en gerichter communicatie bij gemeentelijke activiteiten en projecten, maar ook bij informatietrajecten van andere partijen zoals de regio. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van de slogan "'t Kirchroa va Mörje" die hoort bij het festival dat in 2023 voor het eerst gehouden is en waar de voorbereidingen voor de versie 2024 inmiddels gestart zijn. Ook moet deze vorm van communicatie terug te zien zijn bij de teksten over duurzaamheid op de gemeentelijke website.

Klimaatadaptie
Na het opstellen van de startnotitie in 2023 is een start gemaakt met de "Menu kaart, naar een hittebestendige stad". Dit moet resulteren in fysieke aanpassingen vanuit de pijlers gezondheid, gebouw en gebied. Verder is de voorjaarscampagne Waterklaar voorbereid waarbij de subsidieregeling afkoppelen regenwater van 15 april tot en met 3 mei gepromoot wordt. Op het gebied van klimaatadaptie wordt vanaf 2024 de vuistregel "3-30-300" toegepast om de stad groener, gezonder en klimaatbestendiger te maken en is een start gemaakt met de vergroening van het stadscentrum en in de woonbuurten via het project Steenbreek.

Klimaatadaptatie omvat de vier thema's: wateroverlast, hitte, droogte en overstroming. Voor de gemeente Kerkrade zijn voornamelijk wateroverlast, hitte en droogte van belang.
Op basis van de landelijke ambitie zal Nederland binnen 25 jaar klimaat bestendig en water robuust zijn ingericht zodat we ons aan weten te passen aan de steeds extremere weersomstandigheden door klimaatverandering. Vanaf 2020 wordt in regionaal verband gewerkt aan klimaatadaptatie. In 2022 is de 'Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg' vastgesteld door het college. Ook is opgenomen dat nieuwe plannen beoordeeld worden op klimaatadaptief bouwen en inrichten. De komende jaren worden de

kwetsbaarheden voor iedere gemeente in de regio Parkstad Limburg verder in beeld gebracht.

Uitvoering van de klimaatadaptatiestrategie wordt voor een deel in regionaal verband opgepakt. Ook zal in Q2 2024 een lokaal uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie worden opgesteld. Hierin is aangegeven waar de gemeente de komende jaren het beschikbare investeringsbudget voor klimaatadaptatie wil gaan inzetten. Eind mei 2024 wordt het hitteplan Kerkrade vastgesteld. Dit plan wil de gemeente samen met de partners (GGD Zuid-Limburg, Rode Kruis, zorg- en welzijnsinstellingen, vrijwilligers, huisartsen, apothekers en woningcorporaties) toepassen bij de eerstvolgende (regionale) hittegolf om de meest kwetsbare bewoners te waarschuwen en goed voor te bereiden op een hittegolf. De focus in 2024 ligt op ouderen en chronisch zieken. In het najaar wordt het plan, een jaarlijks draaiboek met afspraken en inzet van communicatie, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Naar aanleiding van de ingediende motie bij behandeling van de begroting 2024 wordt de mogelijkheid van een stimuleringsregeling voor groene gevels en daken in de gemeente Kerkrade verder onderzocht. Bij het opstellen van de gemeentelijke Omgevingsvisie zullen de regionale klimaatadaptatiestrategie, de landelijke menukaart hitte (gezondheid, gebouw en gebied) en de 3-30-300 vuistregel voor de vergroening van het stedelijke gebied, worden opgenomen en uitgewerkt in programma's (bijv. duurzaamheid, Vie/gezondheid en gebiedsgericht ingezet bijvoorbeeld voor Kerkrade-Oost). De regels die betrekking hebben op klimaatadaptatie worden opgenomen in het Omgevingsplan. Gemeente Kerkrade is sinds 2022 aangesloten bij de Stichting Steenbreek, die de trend van de verstening wil stoppen, zowel in de publieke als private ruimte en onze leefomgeving in Nederland duurzaam wil vergroenen. De bescherming van biodiversiteit en oplossingen aandragen voor klimaatadaptatie zijn de belangrijkste vertrekpunten. De vergroening heeft ook een positief effect op gezondheid & welzijn en de sociale cohesie. Stichting Steenbreek richt zich op deze aspecten. De kennis en kunde die voorhanden en opgedaan zijn bij stichting Steenbreek en andere Nederlandse gemeenten stellen ons in staat om strategische keuzes te maken om onze stad duurzaam en toekomstbestendig te maken op het gebied van klimaatadaptatie.

Energie neutrale gemeente
In 2023 zijn verschillende overkoepelende documenten vastgesteld die hun vervolg krijgen in 2024. Zo is de transitievisie warmte 2.0 vastgesteld en vindt nu een verdere uitwerking plaats naar wijkuitvoeringsplannen. Het plan van aanpak PALET is geëvalueerd en wordt op regionaal niveau vernieuwd. De eerste tussenevaluatie van het project energie armoede heeft plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze evaluatie worden de vervolgprojecten zoals de witgoedregeling uitgewerkt. En is het besluit genomen om het soortenmanagementplan uit te laten voeren. Ook is het project grensoverschrijdende samenwerking bij grootschalige energieopwek afgerond en wordt nu gekeken naar een vervolgproject. Daarbij wordt een koppeling gemaakt met de Regio Deal 2.0. Verder is de capaciteit bij de WoonWijzerWinkel uitgebreid om zo niet alleen de burgers maar ook de bedrijven te kunnen helpen bij de verduurzaming. Voor nieuwe ontwikkelingen is ingezet op participatie via bestaande netwerken. Gelijktijdig worden nieuwe kennisnetwerken, zoals een energie coöperatie opgezet om de burgerparticipatie te vergroten. Wel wordt bij de energietransitie de kanttekening geplaatst dat de verduurzamingsambities beïnvloed worden door de netcongestie en de landelijke capaciteit als het gaat om de uitvoering. De uitvoering van het SMP is hier een voorbeeld van.

Circulaire economie
Door in Parkstadverband een regionale strategie te ontwikkelen voor Circulaire Economie en het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen wordt kennis samengebracht. Om de regionaal samengebrachte kennis te kunnen delen is het kennisprogramma Parkstad Circulair opgesteld. Dit kennisprogramma draait inmiddels in de verschillende gemeenten.

Gemeentelijke organisatie
Om uitvoering te kunnen geven aan de voorbereidingen en ontwikkelingen op het gebied van informatie en vernieuwde kennisstructuren, is eerst de ambtelijke capaciteit op orde gebracht. Om dit te kunnen doen is gebruik gemaakt van verschillende subsidies. Ook voor 2024 wordt gebruik van gemaakt deze geldstromen en moet verantwoording afgelegd worden bij het Rijk. Daarnaast wordt verder gekeken naar mogelijke subsidiestromen om ingezette lijn te kunnen vervolgen.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Ontwikkelingen en trends binnen het beleidsveld wonen:
Het scheppen van optimale condities voor voldoende en gedifferentieerd woningaanbod in een aangename woon- en leefomgeving alsook een wervend vestigingsklimaat.

We zetten als speerpunten van beleid in op een verantwoorde "gezonde mix" in de woningvoorraad en nieuwe kwalitatief bij de vraag passend woningaanbod.

Algemene ontwikkelingen woningmarkt:
De koopwoningmarkt kent begin 2024 een forse opleving. Het aantal verkooptransacties is toegenomen en het deel te koop staande woningen neemt af. Dit werkt verdere schaarste en dus ook prijsstijgingen in de hand. We zien dan ook een verdere stijging van de gemiddelde koopprijs landelijk en ook regionaal/lokaal. De leennormen zijn versoepelt en de hypotheekrente laat een dalende lijn zien. Hierdoor nemen betaalbaarheid en ook de kansen – zeker ook voor starters – toe op de koopwoningmarkt. Naast het feit dat er meer bestaande woningen worden verkocht is ook de nieuwbouwwoning, ondanks de aanzienlijk hogere koopsom tov bestaande markt, weer in trek. Kopers krijgen meer kansen en hebben meer vertrouwen in de woningmarkt door de positieve loonontwikkeling en sterke economie. Nieuw aangeboden woningen trekken volop kijkers en vinden in alle prijsklassen sneller een nieuwe eigenaar. Of de aanstaande Wet betaalbare huur gaat leiden tot een "uitverkoop" van woningen van particuliere beleggers is momenteel niet te voorspellen. Voor het beleidsveld wonen blijft dat we de marktontwikkelingen op de voet blijven volgen.

Het aantal woningmutaties in de sociale huurwoningmarkt laat in 2024 een dalende trend zien. De herhuisvesting van bewoners uit herstructureringsgebieden, urgente doelgroepen, verhoogde taakstelling huisvesting statushouders zorgen voor extra druk op het aantal beschikbare sociale huurwoningen. Hierdoor lopen de wachttijden voor een nieuwe woning voor alle doelgroepen en zeker ook regulier woningzoekenden verder op. Betaalbaarheid wonen blijft aandachtspunt voor de woningcorporaties. Energiekosten zijn weliswaar gedaald maar zeker niet terug op het oude niveau. Daarnaast heerste onzekerheid over salderingsregeling en doorbelasten van extra kosten van energiebedrijven voor particulieren met zonnepanelen. Ook is er veel onduidelijk omtrent de (hoge) kosten van warmtenetten voor huishoudens.

Vanuit samenwerkingsverband Stadsregio Parkstad Limburg werken we o.a. samen aan een ontwikkelkaart, een update/nieuw woningbehoefte onderzoek (WBO), grondbeleid en regionale afstemming huisvesting aandachtsgroepen/urgenten.

Woonoffensief
Nieuwbouwplannen krijgen ruim baan binnen de regio en met het woonoffensief als aanjager ook in Kerkrade. We bouwen voor de kwalitatieve vraag en naar behoefte. De juiste woning op de juiste plek: betaalbaar voor diverse doelgroepen, levensloopbestendig, duurzaam op plekken die goed zijn voor de ontwikkeling van de wijk en stad. Tevens wordt gekeken naar het realiseren van flexwoningen, versnellingsmogelijkheden van bouwplannen en koppelkansen voor (toekomstige) woningbouwontwikkelingen in de stad.

Met het woonoffensief wordt ingestoken om de bouwproductie op peil te houden om doorstroming te creëren, vernieuwing van de woningvoorraad en voor het onderbrengen van de diverse doelgroepen. Hogere bouw- en loonkosten vormen wel een aandachtspunt. Hiervoor worden subsidies aangevraagd (o.a. via het VHF en WBI).

Steeds meer integrale aanpak
De vernieuwing van de woongebieden gaat hand in hand met investeringen vanuit andere domeinen. Vanuit de volkshuisvesting gaat het over aantallen, typologie en doelgroepen (gezonde mix in de wijk). Het gaat nadrukkelijk ook over goed, gezond en veilig wonen voor iedereen. Er wordt al aantal jaren samengewerkt bijvoorbeeld bij de aanpak van ondermijning, illegaal wonen en de aanpak van schuldenproblematiek via o.a. de Voorzieningenwijzer. Nieuwe woningbouwplannen worden daarnaast ook getoetst aan o.a. klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen. Een uitdagend thema voor de toekomst betreft de circulariteit.

Ambitieplan Kerkrade-Oost
De afgelopen maanden hebben we gezamenlijk gewerkt aan het Ambitieplan Kerkrade-Oost. Op basis van een integrale wijkgerichte aanpak willen we samen met maatschappelijke partners, burgers en ondernemers ervoor zorgen dat het brede welvaartsniveau in de wijk wordt verhoogd en de leefbaarheid en veiligheid in de buurten wordt verbeterd. Er gebeurt al heel veel in de wijk om dit te bereiken. Duidelijk is dat het een proces van lange adem is en dat opgaven zowel fysiek, sociaal als op het vlak van veiligheid in onderlinge samenhang aangepakt moeten worden. Naast de uitvoeringsprogramma's op buurtniveau is het belangrijk dat we ons ook op het niveau van Kerkrade-Oost organiseren op basis van een gezamenlijke ambitie en opgave, waaraan we ons langjarig committeren. Dit wordt in het Ambitieplan verwoord. Op basis hiervan willen we meer slagkracht en samenhang organiseren.

We hebben dit Ambitieplan samen met HEEMwonen, Wonen Zuid, MeanderGroep en Impuls als kernpartners opgesteld. In het proces hebben bewoners, ondernemers en verenigingen aangegeven wat zij vinden van de huidige situatie in Kerkrade-Oost, welke zaken moeten veranderen en wat we daaraan kunnen doen. De adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning, het bewonersplatform en het wijkplatform vormen een belangrijke partner binnen dit participatieproces.
Het Ambitieplan is bestuurlijk door iedere partner vastgesteld. De rode draad binnen het Ambitieplan is het versterken van de zelfredzaamheid binnen de samenleving in de wijk. Daarvoor zijn kernopgaven geformuleerd die in doelstellingen zijn uitgewerkt. We hebben als kernpartners nadrukkelijk een langjarig commitment afgegeven om de ambitie te realiseren. Er ligt nu een duidelijke koers, waar we gezamenlijk aan gaan werken.

We hebben inmiddels de volgende fase opgepakt. We zullen de komende periode een uitvoeringsplan gereed maken, waarbij wordt duidelijk gemaakt welke stappen voor de komende 2-3 jaar zullen worden gezet. In dit plan worden ook de doelen en effecten verder gekwantificeerd. Dat zullen we in samenwerking met meerdere partijen moeten doen. Uiteraard laten we ook op buurtniveau burgers meedenken en – praten over projecten. Tevens werken we gezamenlijk aan het versterken van de samenhang en de samenwerking op zowel op wijkniveau als op buurtniveau.

Kerkrade-Oost vormt een van de focusgebieden binnen het kader van de Regio Deal 2023-2025. Voor meerdere interventies binnen de wijk worden aanvragen ingediend. Daarnaast denkt de stadsregio Parkstad met ons mee om vanuit andere rijksgelden subsidie aan te vragen (zg. meekoppelkansen).

Meer veranderende context volkshuisvestingstaken en veel nieuwe wet-/regelgeving
Er komt de komende tijd veel nieuwe wet-/regelgeving op de gemeenten af. De Eerste Kamer heeft op de valreep van 2023 ingestemd met de Wijzigingswet Huisvestingswet 2014. De Wijzigingswet is in werking getreden op 1 januari 2024 en strekt ter verbetering van de werking, uitvoerbaarheid en toekomstbestendigheid van de Huisvestingswet. Om dit doel te bereiken zijn onder andere regels aangaande woonruimteverdeling en woonruimtevoorraadbeheer aangepast.

Ook vraagt de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting WVRV inzet van de gemeente o.a. als het gaat om realisatie van meer betaalbare woningen en huisvesting van aandachtsgroepen. Om de huidige problemen op de woningmarkt op te lossen biedt deze wet zowel Rijk, Provincie alsook gemeente meer handvaten tot de sturing. Een volkshuisvestelijkprogramma is een verplicht onderdeel, net als de regionale afstemming. Deze Regiewet en lagere regelgeving ligt thans na een consultatieronde ter behandeling in de 2e kamer. Verwachting is dat de wet begin 2025 definitief wordt ingevoerd.
Verder is er diverse nieuwe wetgeving is in de maak, zoals aanpassing van de Woningwet, Wet betaalbare huur en regelgeving rondom grondbeleid.

De Wet goed verhuurderschap (Wgv) welke 1 juli 2023 in werking is getreden heeft ervoor gezorgd dat we in Kerkrade per 1 januari 2024 een meldpunt voor huurders uit de (particuliere) huursector hebben ingericht. Deze ziet toe op goed gedrag van verhuurders en biedt hier ook handhavingsinstrumenten voor. Uitzondering hierop zijn de woningcorporaties welke volgens de bepalingen in de Woningwet een eigen verplichte klachtenprocedure kennen**.**
Deze Wgv biedt de gemeente daarnaast de mogelijkheid voor het opstellen van een verhuurverordening (arbeidsmigranten). Voor beleidsveld wonen dient hiervoor eerst eind 2024 nader onderzoek plaats te vinden naar de wenselijkheid en/of implementatie van een verhuurvergunning o.b.v. een verhuurverordening.

Verder investeert het Rijk ook in 2024 in versnelling van de woningbouwopgave door nieuwe tranches van de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds, de Woningbouwimpuls en subsidieregeling flex-/transformatiewoningen.

Provinciaal beleid - Woondeal Limburg
Het Rijk heeft in 2023 via Woondeals bindende prestatieafspraken met provincies om de vorenstaande doelen bereiken. Voor de provincie Limburg zijn deze vastgelegd in de Woondeal Limburg d.d. 9 maart 2023. Hierin wordt toegewerkt naar een goede balans op de Limburgse woningmarkt. Voor 2023 zijn de geplande aantallen in de woondeal ruim behaald. In de periode tot 2031 worden in de provincie minimaal 26.550 nieuwbouwwoningen gerealiseerd. Dit is inclusief 10.200 sociale huurwoningen en 5.900 middenhuur woningen. Dit is tevens het aandeel van Limburg in de nationale woningbouwopgave. De provincie is onderverdeeld in een drietal subregio's. Voor de regio Parkstad-Limburg betekent de woondeal bruto minimaal 6.775 extra woningen en voor Kerkrade komt het fairshare deel uit op 1.250 woningen. In gezamenlijkheid werkt de stadsregio aan versnellingstafels dmv het woonberaad en is er een ontwikkelkaart in de maak om tot uitvoering van de regionale nieuwbouwopgave te komen**.**
Daarnaast is tijdens het sluiten van de woondeal de ambitie voor 20.000 woningen extra uitgesproken. De woondeal aantallen zijn recent opgehoogd met 3.000 woningen van deze plusambitie.

De Provincie Limburg en de Limburgse gemeenten Heerlen, Maastricht, Roermond, Sittard-Geleen, Weert en Venlo hebben samen de propositie 'Limburg Centraal' geschreven: de ontwikkeling van één grootschalige woningbouwlocatie, gevormd door de ontwikkeling van de omgeving nabij de zes intercitystations. Dit zijn locaties die goed bereikbaar zijn en bedoeld voor woningzoekenden uit Limburg en daarbuiten. Ruim 30.000 woningen kunnen vóór 2040 gebouwd worden in de buurt van deze zes stations. Voor de stadsregio Parkstad Limburg betekent dit 4.200 tot 7.750 woning rondom het NS station in Heerlen. Ook worden diverse woningbouwlocaties in het kader van "een straatje erbij" door de Provincie verkend. Daarmee krijgt niet alleen de woningbouw een impuls, maar ook de economische ontwikkeling van Limburg en de leefbaarheid in de directe omgeving.

Nationale en regionale prestatieafspraken
In het voorjaar van 2024 zijn 7 gemeenten samen met alle woningcorporaties actief in Parkstad Limburg alsmede de huurdersbelangvertegenwoordigers tot nieuwe gezamenlijke Meerjarige Prestatie afspraken 2024-2028 gekomen. Deze zijn in lijn gebracht met de nieuwe regionale woonvisie Parkstad-Limburg. We hebben op regionaal niveau de volkshuisvestelijke doelen vastgelegd. Veel opgaven strekken zich immers uit voorbij de gemeentegrenzen.

Omgevingsvisie en burgerparticipatie
Eind 2022 is gestart met het traject om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie. Het planproces met een intensievere rol van participatie heeft een doorlooptijd tot medio zomer 2025. De vaststelling van de visie is voorzien eind 2025. De planning schuift op omdat uit onderzoek en juridisch advies is gebleken dat de omgevingsvisie een PlanMER (Milieueffectrapportage) behoeft. In de oorspronkelijke opdrachtverlening werden geen grootschalige ontwikkelingen en ruimteclaims verwacht binnen de gemeente op middellange en lange termijn. Echter door de ingezette koers 'Nieuwe Narratief' (ontwikkelperspectief gericht op groei) in de regio Parkstad Limburg zal dit ook zijn consequenties hebben voor de impact op de fysieke leefomgeving. Door het toepassen van een PlanMER-procedure worden de ambities, keuzes en maatregelen die voortvloeien uit de concept-omgevingsvisie beoordeeld, de positieve en negatieve effecten worden per beleidsthema en ontwikkeling in beeld gebracht (denk aan wonen, mobiliteit, natuur, energietransitie economie etc).

In de Omgevingsvisie wordt nieuw strategisch omgevingsbeleid opgenomen over onder andere wonen, werken, klimaat, groen en landschap, voorzieningen (winkel, sport, zorg, onderwijs etc.), cultuurhistorisch erfgoed, gezondheid en mobiliteit. Hierbij worden eveneens zaken afgestemd en opgepakt op regionaal niveau.

Burgerparticipatie speelt een belangrijke rol bij de Omgevingswet. Begin 2023 is het opstellen van de Omgevingsvisie aangemerkt als pilot voor burgerparticipatie. Zie ook www.kerkrade.nl/omgevingsvisie. Verder wordt burgerparticipatie ingezet bij de kerninstrumenten: de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, het programma en bij de omgevingsvergunning.

Omgevingswet
De invoering van de nieuwe Omgevingswet heeft op 1 januari 2024 plaatsgevonden. In 2024 wordt de Omgevingsvisie opgesteld om eind 2025 te worden vastgesteld. Nieuwe thema's zoals positieve gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en circulaire economie zullen de komende jaren in (regionale) samenwerking met andere partijen verder onderzocht worden en onderdeel uitmaken van de vast te stellen gemeentelijke omgevingsdocumenten (visie, programma en plan).

Herinvulling zwembad D'r Pool
Het bestemmingsplan is op 24 april 2024 vastgesteld. Ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan is in het bestemmingsplan de mogelijkheid opgenomen 61 woningen in plaats van 50 woningen te realiseren. De sloop van D'r Pool zal naar verwachting voor de bouwvak van 2024 worden afgerond. De vrijkomende bouwput zal vervolgens met grond worden aangevuld.
In de gunningsfase hebben 2 van de 4 deelnemers uiteindelijk een grondbod met bijbehorend bouwplan ingediend. In april 2024 heeft het college een gunningsbesluit genomen.
Afhankelijk van de verdere planuitwerking, verkoopsnelheid en voorverkooppercentage én een onherroepelijk verkregen omgevingsvergunning, zal medio 2025 gestart kunnen worden met de realisatie van het bouwplan. De bouwwerkzaamheden nemen circa 21 maanden in beslag.

Realiseren stedenbouwkundige herinvulling van het terrein rondom Kaalheide, onder meer via 'Kaalheide bruist'
Het stedenbouwkundig plan zou in Q1 2024 worden vastgesteld. Dit is Q2 2024 geworden vanuit een zorgvuldige stedenbouwkundige afweging. Het stedenbouwkundig plan vormt een belangrijk uitgangspunt voor de op te stellen samenwerkingsovereenkomst. Vanwege het later vaststellen van het stedenbouwkundig plan wordt ook de samenwerkingsovereenkomst in de tweede helft van 2024 bestuurlijk voorgelegd.

Rolduckerveld
Inmiddels is ten aanzien van het ingestelde beroep tegen het bestemmingsplan Rolduckerveld een finale uitspraak gedaan door de Raad van State. Het beroep is afgewezen en hierdoor is het bestemmingsplan Rolduckerveld onherroepelijk geworden.
Woningcorporatie Wonen Zuid is gestart met de bouw van de eerste 44 woningen in het plangebied.
Woningcorporatie HEEMwonen is gestart met de sloop van de hoogbouwflat aan de Mgr. Van Gilsstraat. Woningen aan de Ailbertuslaan zijn grotendeels onthuurd en worden nu onder leegstandsbeheer ingezet voor tijdelijke opvang van Oekraïners.

Kloostervleugel + parkomgeving Pannesheide (Vlinderheide)
De voormalige kloostervleugel in Pannesheide wordt getransformeerd tot een appartementencomplex met daarin 20 woningen. De werkzaamheden van de ontwikkelende partij (Steenvlinder) hebben vertraging opgelopen. Dit komt mede door het onderhandelingstraject waar zij momenteel in zitten met een woningcorporatie over de afname van een x- aantal woningen. Steenvlinder hoopt de eerste kluswoningen eind dit jaar, begin volgend jaar op te leveren.

SUPERLOCAL.
Het circulaire onderdeel van de gebiedsontwikkeling SUPERLOCAL is afgerond en gereed. In de zomer van 2023 heeft een feestelijk opleveringsmoment plaatsgevonden voor de wijk en direct- omwonenden. In het stedenbouwkundig ontwerp van SUPERLOCAL is nog de verkoop van 20 vrije-sector-kavels voorzien. Deze worden op basis van de huidige informatie uiterlijk in de eerste helft van 2025 uitgegeven.

Herontwikkeling perceel Zonstraat-Clausstraat
De twee eengezinswoningen op de hoek Zonstraat-Clausstraat zijn gereed. Op 26 april 2024 heeft een opleveringsmoment voor de direct- omwonenden plaatsgevonden. Woningcorporatie Wonen Zuid zal de woningen op korte termijn verhuren zodat de nieuwe bewoners hun intrek kunnen nemen.

Bouwplan Industriestraat-Koempelstraat
Op de locatie van het Transferium Industriestraat in Kerkrade West worden met Wonen Zuid 20 woningen gerealiseerd. De grondexploitatie zal in het tweede halfjaar van 2024 aan de raad worden voorgelegd. Planning woningbouw is 1e halfjaar 2025.

Planschade/nadeelcompensatie
Vanaf de invoering van de Omgevingswet spreekt men niet langer over 'planschade' maar over 'nadeelcompensatie'. Een bestuursorgaan kent aan een benadeelde desgevraagd een vergoeding toe indien het in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheden of taken, schade heeft veroorzaakt die boven het normale maatschappelijke risico uitgaat en die de benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft.

De risico's die gaan over nadeelcompensatie worden zo veel mogelijk bij de projectontwikkelaar gelegd. Bij projecten die de gemeente zelf uitvoert, kan de schade niet op een derde partij worden verhaald. Momenteel zijn drie planschadeverzoeken in behandeling die nog onder de oude regeling vallen.

Begrotingssaldo

In november 2023 heeft de raad de Begroting 2024 vastgesteld. Op dat moment was het begrotingssaldo voor het jaar 2024 precies 0.

De BURAP bevat normaliter geen financiële aanpassingen. Deze worden meegenomen in de Begroting/1e bijstelling van het lopende jaar.

Inmiddels zijn er nog besluiten genomen door zowel raad als college welke het begrotingssaldo 2024 hebben beïnvloed. Deze worden zoals gebruikelijk meer in detail meegenomen in de a.s. Begroting 2025 / 1e bijstelling 2024 (november 2024). Ook de ontwikkelingen rondom GR-en (na besluitvorming in AB's) en overige autonome ontwikkelingen worden dan meegenomen.

Voor een meer volledig beeld volgt onderstaand wel al een doorkijk naar het actuele begrotingssaldo 2024 op basis van de genomen besluiten, zoals hiervoor benoemd.

Programma	Omschrijving	Bedrag
	Begrotingssaldo 2024 primair	**0**
0	Decembercirculaire 2023, jaar 2024 (zie ook informatiebrief raad jan24)	+690
0	Afboeking boekwaarde Industriestraat 2023 (voordeel kapitaallasten 2024 e.v. +24), minder subsidie Gravenweg (nadeel kapitaallasten 2024 e.v. 6)	+18
0	Aanpassingen website en huisstijl	-28
3	Stimuleringsregeling centrum (raad)	-100
5	Bibliotheek	-110
5	Botanische Tuin	-55
5	Voorbereidingskosten huldiging Roda (bij geen promotie)	-20
5	Theaterspektakel Rodahal	-235
6	Werkbudget gemeenschapshuizen	-10
8	Cofinanciering volkshuisvestingsfonds, werkbudget (raad)	-50
	Begrotingssaldo 2024 actueel (tussenstand)	**100**

In de raad van april 2024 heeft u nog een besluit genomen over Het Martin Buber. De financiële dekking is zodanig vormgegeven dat het begrotingssaldo 2024 niet wordt beïnvloedt. De financiële aspecten zullen in detail worden vertaald in de Begroting 2025 / 1e bijstelling 2024 (november 2024). Zoals bijvoorbeeld de inzet van de reserves conform de nota van toelichting. Het investeringsprogramma 2024 in de bijlage is wel al aangepast voor wat betreft de aankoop van de panden conform raadsbesluit.

Investeringen (div. programma's)

0.4 Gemeentelijke gebouwen
Voor groot onderhouden van gemeentelijke gebouwen is er in de begroting van 2024 € 1.050.000 beschikbaar. In 2023 is er een bedrag van € 1.250.000 beschikbaar gesteld voor het bevorderen van vitaal werken en toegankelijke dienstverlening vanuit een toekomstbestendig Stadskantoor en Raadhuis. Deze middelen en het restantkrediet van € 120.000 zijn toegevoegd aan het investeringsbedrag van 2024 waarmee er thans € 2.420.000 beschikbaar is in 2024.

0.6 Hondenbeleid
Bij de behandeling van de begroting 2024 is er voor de realisatie van het hondenbeleid een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. Dat bedrag wordt met de kredietregularisatie overgeheveld van 2023 naar 2024.

2.1 Verkeer en vervoer 2.1 mobiliteitsplan
In 2024 zijn de investeringskredieten voor Verkeer en Vervoer ad € 270.000 en mobiliteitsplan ad € 250.000 samengevoegd waarmee er in totaal € 520.000 beschikbaar is voor de uitvoering van het mobiliteitsplan.

2.1 Wegen straten en pleinen
Met de kredietregularisatie is het restantkrediet ad € 152.000 van 2023 overgeheveld naar 2024 en het positieve saldo van de afrekening van de infrastructurele projecten ad € 149.000 toegevoegd aan het investeringsprogramma 2024 waarmee er in 2024 € 3.985.000 beschikbaar is.

2.1 Civieltechnische kunstwerken
Met de kredietregularisatie is het restantkrediet ad € 505.000 van 2023 en het positieve saldo van de afrekening infrastructurele projecten ad € 31.000 toegevoegd aan het investeringsprogramma 2024. Voor de uitvoering van de duiker in de Hammijnstraat / Baamstraat is het begrote investeringsbedrag ad € 73.000 voor de jaarschijf 2025 toegevoegd aan de jaarschijf 2024 waarmee er actueel € 682.000 beschikbaar is.

2.1 Openbare verlichting
Bij de behandeling van de begroting 2024 is er voor de jaarschijf 2023 een extra bedrag ad € 50.000 beschikbaar gesteld voor het vervangen van armaturen voor LED-verlichting. Met de kredietregularisatie is dat bedrag toegevoegd aan het primair beschikbare bedrag van 2024 waarmee er in 2024 € 350.000 beschikbaar is.

2.1 versnellingsagenda Rijk diverse projecten
Voor deze infraprojecten is in 2024 in de begroting in het investeringsprogramma een bedrag opgenomen van €3.450.000. In 2024 vinden vooral voorbereidende werkzaamheden plaats en in 2025 starten een aantal projecten qua realisatie. Hierdoor vinden er lagere investeringen plaats in 2024 en wordt een bedrag van €2.400.000 doorgeschoven naar 2025.

3.2 Bereikbaarheid bedrijventerreinen
In het investeringsprogramma is voor het upgraden van de bedrijventerreinen voor het jaar 2024 € 1.100.00 begroot. Met de krediet regularisatie is het restant ad € 350.000 toegevoegd aan het budget van 2024 zodat er € 1.450.000 beschikbaar is. De voorbereidingen voor de upgrading lopen en het uitvoeringskrediet zal in het 4e kwartaal van 2024 worden aangevraagd. Van het uitvoeringskrediet zal ca. € 250.000 worden besteed in 2024. Een bedrag van € 1.250.000 kan hiermee worden overgeheveld naar 2025.

4.2 Het Martin Buber
Ten behoeve van de aankoop van de panden is het oorspronkelijke bedrag opgehoogd van € 2 miljoen naar € 2,2 miljoen, conform raadsbesluit.

5.2 Sportaccommodaties
Van het voor 2024 begrote investeringsbedrag voor sportaccommodaties ad € 620.000 kan een bedrag van € 400.000 doorgeschoven worden naar 2025. Het doorschuiven vindt de oorzaak in het feit dat het kunstgrasveld van KVC Oranje nog is goedgekeurd tot en met zomer 2025. Een vervanging in de zomer van 2024 is een desinvestering vandaar dat de benodigde middelen worden doorgeschoven. In 2024

worden de voorbereidingen voor de renovatie van het kunstgrasveld van KVC Oranje en HAC opgestart, de realisatie zal plaatsvinden in de zomermaanden van 2025.

7.2 Riolen
Met de kredietregularisatie is het restantkrediet ad € 335.000 van 2023 overgeheveld naar 2024 en het positieve saldo van de afrekening van de infrastructurele projecten ad € 70.000 toegevoegd aan het investeringsprogramma 2024 waarmee er nu € 2.805.000 beschikbaar is.

8.1 projecten Volkshuisvestingsfonds fase 1
Voor projecten in het kader van het Volkshuisvestingsfonds ontvangt de gemeente een bijdrage van € 13.976.000. In het investeringsprogramma 2024-2028 is voor jaarlijks € 280.000 begroot als cofinanciering. Voor de verwerving van een aantal percelen in het Mucherveld dient de fasering als volgt te worden aangepast:

Begroot	2024	€	280.000	moet worden	€	440.000
Begroot	2025	-	280.000	moet worden	-	400.000
Begroot	2026	-	280.000	moet worden	-	140.000
Begroot	2027	-	280.000	moet worden	-	140.000
Begroot	2028	-	280.000	blijft	-	280.000
Totaal:		**€**	**1.400.000**		**€**	**1.400.000**

8.1 projecten Volkshuisvestingsfonds fase 2
Voor projecten in het kader van het Volkshuisvestingsfonds fase 2 ontvangt de gemeente een bijdrage van € 3.888.000. In de raadsvergadering van maart 2024 heeft de raad als cofinanciering een bijdrage van € 1.667.000 beschikbaar gesteld. Voor de jaarschijf 2024 is hiervoor € 167.000 beschikbaar.

8.3 herinrichten woonwagenplaatsen
Bij de behandeling van de begroting 2024 is er voor het herinrichten van woonwagenplaatsen een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld. Dat bedrag wordt met de kredietregularisatie overgeheveld van 2023 naar 2024.

Diverse bijlagen

A. Recapitulatie lasten en baten per programma t/m Bestuursrapportage

bedragen x 1.000 euro

nr.	*omschrijving programma*	*bijgestelde begroting 2024*	*uitputting 2024*
LASTEN			
0	Bestuur en ondersteuning	6.556	2.620
1	Veiligheid	6.553	2.076
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	8.357	1.093
3	Economie	4.088	581
4	Onderwijs	7.987	3.324
5	Sport, cultuur en recreatie	17.785	6.348
6	Sociaal domein	120.292	32.681
7	Volksgezondheid en milieu	15.534	4.679
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.562	989
	Totaal lasten programma's	**195.713**	
BATEN			
0	Bestuur en ondersteuning	155.076	50.613
1	Veiligheid	51	-8
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	396	136
3	Economie	1.351	381
4	Onderwijs	2.714	183
5	Sport, cultuur en recreatie	2.458	667
6	Sociaal domein	33.413	9.916
7	Volksgezondheid en milieu	14.764	73
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	4.948	1.833
	Totaal baten programma's	**215.171**	
	saldo programma's	**19.459**	
DIVERSE			
0	lasten overhead	32.657	3.821
0	lasten algemeen dekkingsmiddel incl. onvoorzien	1.717	15
0	lasten vennootschapsbelasting	14	0
	totaal lasten diverse	**34.388**	
0	baten overhead	190	214
0	baten algemeen dekkingsmiddel	857	514
0	baten vennootschapsbelasting	0	0
	totaal baten diverse	**1.047**	
	saldo van diverse	**-33.341**	
RESERVES			
0	toevoeging aan reserves	3.415	204
0	onttrekking aan reserves	17.398	134
	saldo mutatie reserves	**13.983**	
Resultaat		***100***	

B. Investeringsprogramma 2024

progr.	omschrijving	overheveling van 2023	actuele raming 2024	gevoteerd 2024	uitputting 2024
I Reguliere investeringen					
0	ICT investeringen	108	406	120	3
0	diverse transportmiddelen	0	174	0	0
0	gemeentelijke gebouwen	1.370	2.420	1.395	4
0	hondenbeleid	100	100	0	0
0	onvermijdbaar / algemeen	32	90	0	0
1	voertuigen handhaving	0	55	0	0
2	verkeer en vervoer	0	**0**	0	0
2	wegen, straten en pleinen	152	**3.985**	496	30
2	civieltechnische kunstwerken	505	**682**	609	0
2	openbare verlichting	50	350	0	0
2	versnellingsagenda Rijk div proj.	0	**1.050**	50	0
2	mobiliteitsplan	0	**520**	520	6
2	parkeren	0	20	20	0
3	bereikbaarheid bedrijventerreinen	350	1.450	0	0
4	het Martin Buber	0	2.200	2.200	0
5	sportaccommodaties	0	**220**	0	0
5	Rolduc "kanjermonument"	0	1.000	0	0
5	openbaar groen	0	500	500	0
6	wmo-hulpmiddelen	300	**650**	400	213
6	wmo-trapliften	0	**150**	100	127
7	klimaatadaptatie	0	250	0	0
8	projecten Volkshuisvestingsfonds 1.0	0	**440**	280	0
8	projecten Volkshuisvestingsfonds 2.0	0	**167**	167	0
8	herinrichten woonwagenplaatsen	100	100	100	0
8	transferium	0	600	0	0
8	gebiedsexploitatie Rolduckerveld	0	450	450	0
	Totaal reguliere investeringen	**3.067**	**18.029**	**7.407**	**383**
II Overige investeringen					
4	onderwijsvoorzieningen	400	600	0	0
4	Bs Veldhof / IKC Droomhof	0	3.649	3.649	0
7	riolen	335	**2.805**	439	1
	Totaal overige investeringen	**735**	**7.054**	**4.088**	**1**
III Leningen					
7	verstrekte leningen	0	35	0	0
	Totaal leningen	**0**	**35**	**0**	**0**

Gemeente Kerkrade